

وصیت نامہ

شعرعی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نکات و توصیه‌های وصیت‌نامه‌نگاری

قبل از نوشتن وصیت، این یادآوری‌ها مطالعه شود:

۱. وصیت کردن بر کسی که دین یا امانتی از مردم نزد او باشد یا واجباتی مانند نماز و روزه و حج یا کفارات بر عهده دارد، واجب است.
۲. برای تنظیم وصیت‌نامه حتماً به عالم دینی که به مسائل وصیت‌آشنایی کامل داشته باشد مراجعه فرمایید.
۳. وصی انسان باید فردی مورد وثوق و اطمینان باشد.
۴. برای وصیت‌نامه از چند نفر از افراد مورد اعتماد به عنوان شاهد استفاده کنیم.
۵. بهتر است همان‌گونه که امیرالمؤمنین علیه السلام در نهج البلاغه (صبحی صالح، ص ۵۱۲) می‌فرماید، خودمان وصی خود باشیم و کارهای خیری که دوست داریم بعد از ما برایمان انجام دهند، خودمان در زمان زندگی انجام دهیم.
۶. انسان فقط نسبت به نحوه هزینه کردن یک سوّم از دارایی خود پس از مرگ اختیار دارد و بیش از آن از اختیار او بیرون است و چگونگی تقسیم دو سوّم باقیمانده آن به‌گونه‌ای است که خداوند معین فرموده است. بنابراین نمی‌توان وصیت کرد که مثلاً ارث پسر و دختر یکسان باشد یا بیش از آنچه خداوند معین فرموده است به یکی از وارثان پرداخت شود، مگر آن‌که همه وارثان بالغ و رشید بوده و به این‌گونه تقسیم در زمان حیات یا پس از مرگ وصیت‌کننده راضی بوده و اجازه دهند. هم‌چنین محروم کردن برخی از ورثه از ارث معنا ندارد و بی‌تأثیر است.

۷. وصیت به یک سوم برای امور خیریه در صورتی خوب است که وارثان ما، نیازمند نباشند؛ اما در صورتی که آنان حقیقتاً نیازمندند بهتر است به کمتر از یک سوم (مثلاً یک چهارم یا یک پنجم) وصیت شود.

۸. بهتر است در وصیت به یک سوم یعنی «ثلث» بخش معینی از دارایی را تعیین کنیم تا به اندازه یک سوم از همان بخش برداشته شود؛ مثلاً قید کنیم که از خانه یا مغازه یا پول‌های نقد یک سوم برداشته شود؛ زیرا وصیت به یک سوم از همه دارایی، برای وارثان موجب زحمت خواهد بود.

۹. بهتر است از وصیت به اموری که موجب زحمت بازماندگان می‌شود (مانند: انتقال جنازه به جای دیگر یا چگونگی برگزاری مراسم) پرهیز کنیم.

۱۰. با توجه به گسترش اسراف و تشریفات در مراسم ترحیم، شایسته است که انسان در وصیت نامه خود بر بی‌آلایش بودن مجالس و حذف رسم‌ورسومات اشتباهی که خشنودی شارع مقدس را در پی ندارد، تأکید کند.

۱۱. در مورد مهر همسر، به فتوای بعضی از مراجع تقلید باید پرداخت آن به نرخ روز و با محاسبه تورم صورت پذیرد؛ لذا در این مسئله باید از مرجع تقلید خود یا دفتر و نماینده ایشان سؤال شود.

۱۲. برای نایب گرفتن در حج یا قضای نماز و روزه (به‌ویژه در نیابت حج) حتماً با دفتر مراجع تقلید ارتباط برقرار کنید؛ زیرا نایب شرایط خاصی دارد و هر کسی نمی‌تواند در این امور نیابت کند.

۱۳. کسانی که فرزند صغیر دارند اگر برای مراسم پس از مرگ خود وصیت به برداشتن از ثلث نکنند، بازماندگان نمی‌توانند از سهم صغیر برای انجام این مراسم هزینه

کنند. در این صورت تنها می‌توان از اموال متوقی برای انجام غسل و کفن و تهیه قبر (مطابق شأن میت) هزینه کرد.

۱۴. قِیم فرزندان صغیرمیت (فرزندانی که بالغ و رشید نیستند)، پدر میت می‌باشد و در صورت نبود وی، حاکم شرع قِیم را تعیین می‌کند، مگر اینکه میت در وصیت، قِیم را تعیین کرده باشد.

۱۵. قبل از هرگونه تصرف در اموال میت، باید بدهی‌های شرعی او (مانند: حج واجب، خمس، زکات و مظالم) یا بدهکاری به افراد (مانند: مهریه همسر و...) از اصل مال او پرداخت شود، اگرچه میت به آن‌ها وصیت نکرده باشد. در ضمن تمام بدهی‌های مدّت دار انسان پس از مرگ به روز شده و باید فوراً پس از مرگ توسط وارثان از اموال میت پرداخت شود. پس از پرداخت این حقوق و بدهی‌ها اگر از مال میت چیزی اضافه آمد چنانچه در مورد ثلث اموالش وصیت کرده باشد باید به آن وصیت عمل کرد و پس از آن بقیه اموال به وارثان میت تعلق دارد.

۱۶. مرد می‌تواند برای آن‌که همسرش پس از مرگ او گرفتار مشکلاتی در مسکن نشود در زمان حیات خود، حق استفاده از خانه مسکونی خود را تا زمان حیات همسرش به وی واگذار کند و در نتیجه پس از مرگ شوهر، استفاده از خانه مسکونی در اختیار همسر خواهد بود و پس از فوت او خانه میان وارثان تقسیم می‌شود. به این کار در اصطلاح فقه اسلامی «حَبَس» یا «عُمَری» گفته می‌شود. انجام این کار نیازمند شرایط خاصی مانند ایجاب و قبول است که حتماً برای آگاهی از این شرایط باید به یک عالم دینی مراجعه کرد. لازم به یادآوری است: در این صورت خانه از ملک شوهر و پس از مرگ او از ارثیه وارثان بیرون نمی‌رود. هم‌چنین انسان می‌تواند

استفاده از تمامی اثاث خانه را به همین شکل به همسرش تا زمان حیات همسرش واگذار نماید. بسیار مناسب است که این امور نیز در وصیت نامه آورده شود.

۱۷. انسان می تواند اموالی که برای استفاده دیگران خریده است (مانند فیش حج و عمره، لباس، طلا و سایر زیورآلاتی که برای همسر و خانواده اش تهیه کرده) را در زمان حیات به آن ها بیخشد.

۱۸. سعی کنید وصیت نامه خود را در چند نسخه بنویسید تا در صورت مفقود شدن برخی از نسخه ها، وارثان دچار مشکل نشوند و برای جلوگیری از مشکلات احتمالی بهتر است وصیت نامه خود را در دفتر اسناد رسمی به ثبت برسانیم.

۱۹. همه ساله وصیت نامه را مطالعه کنید تا اگر مواردی از آن نیازمند تغییر بود، اصلاح شود.

۲۰. پس از فوت شخص باید فوراً وصیت نامه او خوانده و به آن عمل شود؛ زیرا ممکن است درباره نماز بر جنازه، تغسیل، تکفین و محل دفن، سفارش خاصی کرده باشد که عمل به آن پس از دفن ممکن نخواهد بود و تغییر در وصیت نامه توسط وصی و ورثه بدون عذر شرعی جایز نیست.

Dorar.ir/6363

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وصیت نامه شرعی

الحمد لله رب العالمین و الصلاة علی سیدنا محمد و آله الطاهیرین

پیامبر گرامی اسلام (ص) فرمودند: سزاوار نیست که مسلمان شیئی را به صبح
آورد مگر اینکه وصیت او آماده باشد.

این جانب فرزند
متولد/...../..... به کد ملی:
در تاریخ/...../..... بعد از شهادت به وحدانیت خدای تعالی و شهادت
به جمیع انبیا و نبوت و خاتمیت حضرت محمد بن عبدالله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و اقرار به ولایت و
وصایت دوازده نفر از اوصیاء بر حق رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ که امامان معصوم و والیان
ولایت کلیه الهیه اند، عصمت صدیقۀ طاهره حضرت فاطمه زهرا عَلَيْهَا السَّلَامُ و بعد از
اقرار به عقاید حقۀ دین مبین اسلام و قبول تمام شئون شریعت محمدی در
کمال صحت و سلامت و اختیار به امور ذیل وصیت می کنم. وصیت نامه های
قبل از این تاریخ از درجۀ اعتبار ساقط می باشد.
این وصیت نامه در شش بخش تنظیم شده است:

بخش اول: وصی و ناظر و قیّم

۱. وصی خود قرار دادم جناب ساکن به شماره تلفن:
۲. ناظر بر انجام وصیت جناب ساکن به شماره تلفن:
۳. سرپرست و قیّم فرزندان صغیرم جناب ساکن به شماره تلفن:

بخش دوم: فهرست اموال

فهرست اموال منقول و غیرمنقول این جانب (شامل مواردی مثل منزل مسکونی، وسیله نقلیه، موجودی حساب های بانکی، زمین های زراعتی و باغات، مغازه و دفتر کار و...) به شرح پیوست می باشد.

۱.
۲.
۳.
۴.
۵.
۶.
۷.
۸.

بخش سوم: بدهکاری‌ها

بدهی‌های این جانب به شرح زیر می‌باشد:

۱. مهریه همسر، خانم
..... معادل
۲. خمس درآمدهای این جانب از سال خمسی گذشته تا تاریخ فوت.
(سال خمسی این جانب در تاریخ/...../..... می‌باشد)
۳. مبلغ سهم امام
و مبلغ سهم سادات از سال‌های گذشته.
۴. مبلغ زکات از سال‌های گذشته.
۵. حجّ واجب (یعنی حجّ تمتّع) برعهده من می‌باشد □ نمی‌باشد □
۶. ردّ مظالم قطعی به مبلغ
۷. بدهکاری به افراد:

الف: آقای / خانم

..... مبلغ

ب: آقای / خانم

..... مبلغ

ج: آقای / خانم

..... مبلغ

۸. اماناتی که دیگران نزد من دارند و باید به صاحبان آن تحویل گردد:

الف:

ب:

ج:

بخش چهارم: وصیت به ثلث

یک سوم از اموال من در این امور هزینه شود:

۱. مقدار سال نماز و سال روزه و ختم قرآن.

۲. مبلغ جهت ردّ مظالم احتیاطی پرداخت شود.

۳. کفاراتی که برعهده این جانب می باشد:

الف:

ب:

ج:

۴. هزینه غسل، کفن، دفن و مراسم ترحیم. (مجالس مدّ نظر ذکر شود)

.....

.....

۵. وصیت برای خویشاوندان نیازمندی که ارث نمی‌برند (مثل خواهرزاده، برادرزاده، خاله، عمو، دایی، عمه و...)؛ مثلاً:

مبلغ برای

مبلغ برای

مبلغ برای

۶. باقیمانده از ثلث اموال در امور زیر هزینه شود:

(موارد ذکر شود؛ مانند: مدرسه، مسجد، بیمارستان و...)

۱.

۲.

۳.

بخش پنجم: مطالبات

۱. از افراد زیر این مبالغ را طلب دارم:

الف: آقای / خانم

مبلغ

ب: آقای / خانم

مبلغ

ج: آقای / خانم

مبلغ

۲. فهرست امانت‌هایی که نزد دیگران دارم و چگونگی دریافت آن به شرح زیر

است:

الف:

ب:

ج:

بخش ششم : وصایای اخلاقی

بسیار مناسب است در این قسمت سفارش‌های اخلاقی، مانند: سفارش به نماز، حجاب، احترام به پدر و مادر، مهربانی فرزندان با یکدیگر و امثال آن آورده شود یا اینکه به صورت برگه‌ای جداگانه ضمیمه وصیت‌نامه شود:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

و در پایان

این وصیت نامه در شش بخش به گواهی آقایان و

..... رسید و در دفترخانه اسناد رسمی به شماره

..... ثبت گردید.

در پایان یادآور می شوم این جانب مقلد حضرت آیت الله می باشم و

تمایل دارم در صورتی که مقدور بوده و موجب زحمت وارثان نگردید در

..... مدفون شوم.

نام و امضاء وصیت کننده:

نام و امضاء وصی:

نام و امضاء ناظر:

نام و امضاء قیّم:

نام و امضاء شهود:

صلح نامه

تذکر: اگر شخصی بخواهد بیش از ثلث وصیت داشته باشد، می تواند از عقد مصالحه استفاده کند؛ مثلاً می خواهد خانه اش (که بیش از یک سوّم اموالش ارزش دارد) پس از فوت، به ملک همسرش یا فرد دیگری درآید.

این جانب فرزند متولد
...../...../..... به کد ملی: اموال زیر را با مصالحه
مشروطهً خیاریه به ملک افراد مذکور درآوردم.

۱. در تاریخ/...../..... مصالحه کردم
با مشخصات را با
جناب/سرکار در قبال
مشروط به اینکه کلیه منافع آن مادام الحیات متعلق به خودم باشد و نیز
مادام الحیات حق فسخ این صلح را داشته باشم.

۲. در تاریخ/...../..... مصالحه کردم
با مشخصات را با
جناب/سرکار در قبال
مشروط به اینکه کلیه منافع آن مادام الحیات متعلق به خودم باشد و نیز
مادام الحیات حق فسخ این صلح را داشته باشم.

ملاحظات

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....